

Monitoring

Doe mee aan het Landelijk Meetnet Dag- vlinders

Tekst: Chris van Swaay

Dat vlinders tellen leuk is ontdekken meer en meer mensen. Het gaat dan ook goed met het meetnet voor dagvlinders. Een groot deel van de soorten kan nu goed gevolgd worden. Toch zijn er altijd nog een paar soorten waar aanvullingen welkom zouden zijn, bijvoorbeeld door middel van een soortgerichte route.

Het vorige artikel laat zien hoe leuk en spannend het kan zijn om een monitoringroute te lopen. Iedereen die de vlinders in zijn of haar omgeving kent kan daaraan meedoen. Je krijgt zo niet alleen een goed beeld van de ontwikkeling van de vlinders in de buurt, de informatie is ook direct en goed bruikbaar voor ons landelijk meetnet. Net als vroeger blijven nieuwe tellers van harte welkom!

Door de tellingen kunnen we zo snel mogelijk weten hoe het met een soort gaat. Zo kunnen we dan proberen om een eventuele negatieve trend weer om te buigen. Hoe meer telpunten we van een soort hebben, hoe vlugger we een betrouwbare trend kunnen berekenen. Voor alle soorten geldt dus: hoe meer routes hoe beter. En voor rode lijst soorten is aanvulling extra welkom.

Wat kunt u doen?

Natuurlijk blijven alle 'normale' routes altijd welkom. Maar kijkt u ook eens naar onderstaande soorten. Voor deze vlinders zouden soortgerichte routes een heel goede aanvulling vormen. En doordat er slechts drie à vier keer in de top van de vliegtijd geteld hoeft te worden, valt het met de tijdinvestering ook wel mee. Voor die paar keer is een stukje rijden dan ook niet altijd een probleem.

Voor alle verspreidingskaartjes geldt:

- Verspreiding na 1995
- Monitoringroutes in 1998 en 1999

Bont dikkopje.

FOTO: C. CASTELIJNS

Bont dikkopje Het bont dikkopje is een vlinder die in het oosten en zuiden van het land te vinden is langs vochtige, ietwat ruige bosranden. In de Achterhoek en Twente wordt een flink deel van de populaties geteld. In

Noord-Brabant en Limburg zou de dekking iets beter kunnen. Enkele mogelijke telpunten:

- De enige Zuid-Limburgse populatie bevindt zich in het Schinveldse bos.
- Er is enkele jaren een soortgerichte route op de Regte hei gelopen. Iemand die hem wil overnemen kan in een goed jaar rekenen op tientallen bonte dikkopjes.
- De Brandt ten noorden van Tilburg.

Natuurlijk zijn ook in andere delen van het verspreidingsgebied nieuwe telpunten welkom.

KKleine ijsvogelvlinder.

FOTO: RENÉ KREKELS

Kleine ijsvogelvlinder De verspreiding van de kleine ijsvogelvlinder komt sterk overeen met die van het bont dikkopje. In veel ter-

reinen komen dan ook beide soorten voor. Het zwaartepunt van de verspreiding voor de kleine ijsvogelvlinder ligt tegenwoordig veel meer in het oosten van het land. In Noord-Brabant zijn recent veel

vindplaatsen verdwenen. Enkele suggesties voor nieuwe routes:

- De Mortelen is de belangrijkste Brabantse populatie die nog niet geteld wordt.
- In het Broekhuizerbroek vliegt vermoedelijk de grootste populatie van Noord-Limburg.
- In de noordelijke helft van de Achterhoek en vrijwel heel Twente ligt nog een flink aantal goede ongetelde populaties.

Dat biedt dus volop mogelijkheden voor een leuke soortgerichte route.

Heideblauwtje Het heideblauwtje gaat weliswaar de afgelopen tien jaar bijna voortdurend achteruit, hij komt nog steeds verspreid door het land voor op vochtige heidevelden. Dat biedt op veel plekken op de zandgronden de mogelijkheid voor een route.

Kommavlinder.

FOTO: RENÉ KREKELS

Kommavlinder

Ook met de kommavlinder, een soort van droge hei, gaat het niet al te best. Zo is hij de afgelopen tien jaar vrijwel verdwenen uit Brabant en Limburg. Het is nu dus van groot belang de resterende populaties zo snel mogelijk goed bij te

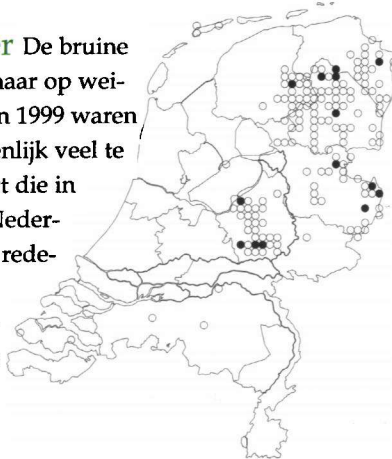
gaan houden. Enkele mogelijkheden:

- Het kerngebied bevindt zich tegenwoordig in de duinen van Noord-Holland ten noorden van het Noordzeekanaal. Daar liggen weliswaar al een aantal routes, er mogen er altijd bij.
- Ook op de Waddeneilanden liggen enkele belangrijke, nog niet getelde populaties.
- In de Ullingsche Bergen bij St. Anthonis zou wel eens de laatste goede populatie ten zuiden van de grote rivieren kunnen zitten.

- Op de Veluwe en Drenthe en Zuidoost-Friesland zijn nog diverse mogelijkheden.

Bruine vuurvler De bruine vuurvler wordt maar op weinig plekken geteld (in 1999 waren dat er 14). Dat is eigenlijk veel te weinig voor een soort die in Noord- en Midden-Nederland toch nog steeds redelijk verbreid is. Voor deze soort kunnen we overal routes gebruiken.

Leefgebied van de bruine eikepage.

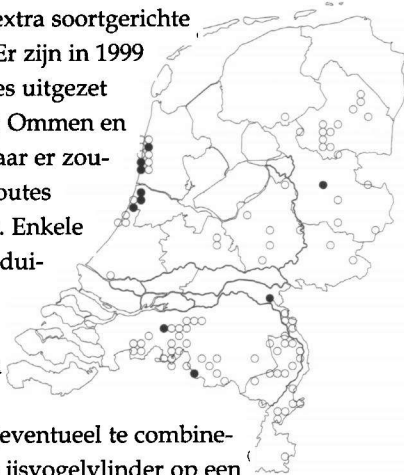
FOTO: PAUL CHARDON

Bruine eikepage

De bruine eikepage blijft een moeilijke vlinder. Op de normale routes wordt hij maar mondjesmaat aangetroffen. Maar op enkele soortgerichte routes kan het aantal vlinders toch nog behoorlijk oplopen. Vooral in het binnen-

land zouden enkele extra soortgerichte routes welkom zijn. Er zijn in 1999 weliswaar twee routes uitgezet (Besthemenerberg bij Ommen en Groesbeekse bos), maar er zouden toch veel meer routes mogelijk moeten zijn. Enkele suggesties buiten de duinen:

- Het bosgebied tussen Tienray en Broekhuizen in Noord-Limburg (eventueel te combineren met de kleine ijsvogelvlinder op een andere plek in hetzelfde gebied).
- Zuid-Drenthe
- Enkele bossen in Brabant, onder andere bij Baarle-Nassau en Zundert.

Wilt u meer informatie of heeft u interesse om mee te doen? Neem contact op met een van de coördinatoren bij De Vlinderstichting: Chris van Swaay, Kars Veling of Robert Ketelaar, Postbus 506, 6700 AM Wageningen, tel. 0317-467346, e-mail vlinders@bos.nl.